

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-03-07/2013

P/13/172

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/172 – Prawidłowość gospodarowania zabytkami nieruchomymi przez wybrane jednostki samorządu terytorialnego z terenu województwa podkarpackiego.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler Andrzej Drażek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84497 z dnia 28 marca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Sędziszowie Młp., zwany dalej Urzędem.

Kierownik jednostki kontrolowanej Kazimierz Kielb, Burmistrz Sędziszowa Małopolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 3-8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie¹ gospodarowanie przez Urząd Miasta i Gminy w Sędziszowie Młp. nieruchomościami budynkowymi wchodzącymi w skład zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej, w latach 2009-2012. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia gospodarowanie parkiem podworskim wchodzącym w skład zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Nieruchomości budynkowe zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej znajdowały się w bardzo złym stanie technicznym. W przypadku oficyny I i oficyny II stan techniczny obiektów stwarza realne zagrożenie całkowitej degradacji substancji zabytkowej. Pomimo tego, Gmina Sędziszów nie podjęła żadnych działań, których efektem byłaby poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych, chociaż jako organ administracji publicznej zobowiązana jest do ochrony zabytków na podstawie art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 ze zm.), a jako właściciel i posiadacz tych zabytków zobowiązana jest do opieki nad nimi, na podstawie art. 5 tej ustawy.

Wykonanie drobnych robót zabezpieczających nie było w stanie zatrzymać postępu degradacji zabytków.

¹ W kontroli, stosuje się 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Stan faktyczny i prawny Zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej.

Opis stanu faktycznego

1.1 Zespół dworski w Górze Ropczyckiej zbudowany został pod koniec XVIII w. Obecnie pozostałości zespołu dworsko-folwarcznego składają się z oficyny I z wieżyczką zw. Pralnią, oficyny II - budynku dawnego dworu, spichlerza, kaplicy grobowej Starzeńskich, parku podworskiego.

(dowód: akta kontroli str. 9)

1.2 Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury – Zespołu Dworskiego w Górze Ropczyckiej - do rejestru zabytków wydana została 4 października 1976 r. przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Nr rejestru A – 800. Jako podstawę wpisania podano art. 5 pkt. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o *ochronie dóbr kultury i o muzeach* (Dz.U. Nr 10, poz. 48) oraz art. 97 § 1 k.p.a.

Odrębną decyzją do rejestru zabytków wpisany został park podworski. Decyzja w sprawie wpisania dobra kultury – parku podworskiego do rejestru zabytków wydana została 5 października 1976 r. przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Nr rejestru A – 974.

(dowód: akta kontroli str. 9-11)

1.3. W księdze wieczystej nr RZ1R/00043791/4 Sądu Rejonowego z Dębicy– IX Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w Ropczycach prowadzonej dla Gminy Sędziszów Młp. nie ujawniono wpisu Zespołu dworskiego do rejestru zabytków.

W księdze wieczystej nr RZ1R/00044374/2 Sądu Rejonowego w Ropczycach prowadzonej dla Gospodarstwa Rolnego w Górze Ropczyckiej sp. z o.o. nie ujawniono wpisu spichlerza do rejestru zabytków.

(dowód: akta kontroli str. 12-29)

Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków wyjaśnił, że *dotychczas wpisania zabytku do rejestru nie ujawniono w księdze wieczystej. Po zmianie stanu prawnego w 2003 r. przygotowywany jest wniosek do sądu o ujawnienie wpisu nieruchomości do rejestru zabytków.*

(dowód: akta kontroli str. 30-32)

1.4 Opisowany Zespół dworski stanowi pustostan. W przybudówce byłego dworu znajdują się 3 mieszkania komunalne. Park podworski po rewitalizacji służy mieszkańcom Sędziszowa. Na terenie parku znajduje się odremontowana kaplica grobowa rodu Starzeńskich. Spichlerz wykorzystywany jest zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem do przechowywania zboża.

(dowód: akta kontroli str. 33-35)

1.5. W okresie objętym kontrolą nie dokonywano podziału zabytku. W 2010 r. dokonano zmian porządkowych numerów ewidencyjnych działek.

(dowód: akta kontroli str. 36)

1.6. Zgodnie z art. 23 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.) w Urzędzie prowadzona jest ewidencja zasobu nieruchomości gminnych. Nie dokonywano wyceny nieruchomości przyjmując ich wartość z aktu notarialnego.

W Urzędzie nie opracowano dotychczas planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 37-39 i 123-125)

1.7. W dniu 25 kwietnia 2013 r. dokonano oględzin Zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej. Ustalono, że Zespół dworski składa się z następujących obiektów :

- oficyna I,
- oficyna II,
- spichlerz,
- kaplica grobowa,
- park.

Oficyna I to pozostałości po budowie tzw. „koszar dla Krakusów” z XIII w. Obecnie są to mury zewnętrzne dużego założenia architektonicznego zwanego „koszarami”. Pozostały mury z cegły z fragmentami zadaszenia i wieża zwana „pralnią”. Obiekt jest ogrodzony. Na murach znajdują się tablice informacyjne o treści „uwaga strefa zagrożenia obiekt grozi zawaleniem wstęp wzbroniony” i „zabytek chroniony prawem”. Teren poza ogrodzeniem nie jest uporządkowany. W sąsiedztwie znajduje się mały blok mieszkaniowy dla pracowników byłego PGR.

Oficyna II to XVIII wieczny budynek byłego dworu. Obiekt stanowi pustostan, okna zabezpieczone płytą i deskami. Występują duże ubytki tynku. W zachodniej części budynku zainstalowano nowe rynny. Dach obiektu zachowany jest w dobrym stanie.

Na murach znajdują się tablice informacyjne o treści „uwaga strefa zagrożenia obiekt grozi zawaleniem wstęp wzbroniony” i „zabytek chroniony prawem”.

W przybudówce z lewej strony znajdują się 3 komunalne lokale mieszkalne. Teren jest częściowo ogrodzony.

Spichlerz – z I poł. XIX w. - oddzielony drogą od pozostałych obiektów Zespołu dworskiego - znajduje się na terenie Gospodarstwa Rolnego w Górze Ropczyckiej Sp. z o.o. Obiekt wykorzystywany jest zgodnie z pierwotnym przeznaczeniem na magazynowanie zboża. Mury i dach obiektu znajdują się w dobrym stanie. Od strony zachodniej widoczne są ubytki tynku w elewacji.

Z płn. strony spichlerza PGR w Górze Ropczyckiej dobudował drewnianą obudowę silosów na ziarno. Na murach znajdują się tablica informacyjna „zabytek chroniony prawem”. Kaplica grobowa rodu Starzeńskich, z II połowy XIX wieku, znajduje się na terenie parku podworskiego. Obiekt w dobrym stanie – po remoncie dachu i elewacji z 2005 r. Przy obiekcie znajduje się tablica informacyjna.

Park podworski – założenie przestrzenne o znaczeniu historycznym - poddany został w 2005 r. rewitalizacji. Obecnie na terenie parku znajdują się alejki spacerowe, trzy kaskadowo urządzone stawy podworskie, mała architektura drewniana, tereny zielone, zabytkowe drzewa. Teren parku jest dobrze utrzymany.

(dowód: akta kontroli str. 33-34)

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocena stan zabytku - zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej.

1. Uwzględnienie zabytku w planowaniu przestrzennym.

Opis stanu faktycznego

2.1. Rada Miejska w Sędziszowie Młp. w dniu 25 września 2002 r. przyjęła uchwałę Nr XLVI/297/02 w sprawie uchwalenia „*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Sędziszów Młp.*”

Projekt „Studium” opracowany został przez Biuro Polityki Gospodarczej i Rozwoju Regionalnego z Kielc.

W „Studium” w części Podstawy polityki przestrzennej gminy i kierunki zagospodarowania przestrzennego opisano szczegółowo Zespół dworski w Górze Ropczyckiej z podaniem rysu historycznego i aktualnego stanu zabytku.

W rozdziale IV – Wytyczne i postulaty konserwatorskie wskazano zakres ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych.

Wyznaczono :

- strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej,
- strefę ochrony zachowanych elementów zabytkowych,
- strefę ochrony ekspozycji obiektów zabytkowych,
- strefę ochrony krajobrazu kulturowego.

W części „Studium” Wartości kulturowe - wytyczne konserwatorskie - opisano zakres ochrony konserwatorskiej zabytków z terenu gminy Sędziszów Młp.

(dowód: akta kontroli str. 40-71)

2.2. W Gminie nie opracowano dotychczas Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

(dowód: akta kontroli str. 39)

2.3. Urząd nie wydawał decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego i decyzji o warunkach zabudowy dotyczących obszaru Zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej.

(dowód: akta kontroli str. 39)

2.4. Rada Miejska w Sędziszowie Młp. w dniu 24 kwietnia 2013 r. podjęła uchwałę Nr XXVI/228/13 w sprawie przyjęcia „*Gminnego programu opieki nad zabytkami Gminy Sędziszów Młp. na lata 2013 -2016.*”

Projekt programu został zaopiniowany pozytywnie w dniu 13.12.2012 r. przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków – kierownika Delegatury w Rzeszowie.

W Programie dokonano analizy ochrony zabytków w gminie z wskazaniem uwarunkowań prawnych. Opisano rys historyczny zabytków z terenu Gminy. Wskazano priorytety, kierunki i zadania programu opieki nad zabytkami.

(dowód: akta kontroli str. 72-81)

2.5. Burmistrz prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie kart adresowych zabytków nieruchomości z terenu gminy Sędziszów.

Założonych zostało 7 kart gminnej ewidencji zabytków dla obiektów Zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej o numerach od 47 do 53.

Karty zostały poddane ocenie merytorycznej kierownika Delegatury Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie.

Opisana ewidencja była zgodna z przepisami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem (Dz.U. nr 113, poz. 661).

(dowód: akta kontroli str. 82-97 i 127)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania przestrzennego nie stwierdzono nieprawidłowości.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w ww. zakresie.

3. Zagospodarowanie zabytków, w tym prowadzenie prac i robót przy zabytku.

Opis stanu
faktycznego

3.1. w okresie objętym kontrola zabytek nie był zagospodarowywany na cele użytkowe.

(dowód: akta kontroli str. 33-34)

3.2. W wyniku intensywnych opadów (powodzi) z czerwca 2010 r. wystąpiło zagrożenie dla stanu obiektów oficyny I. Mury i teren wokół nich były tak nasiąknięte wodą, że groziły zawaleniem. Po ocenie zagrożenia – odchylenie od pionu - Gmina wystąpiła z wnioskiem do Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wyrażenie zgody na rozbiórkę ruin. Po ocenie zagrożenia przez przedstawicieli Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i wykonaniu zaleconej ekspertyzy stanu technicznego obiektu wystąpiono do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego o wyrażenie zgody na skreślenie obiektu z rejestru zabytków.

Decyzją z 11.10.2011 r. Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego odmówił skreślenia oficyny I z rejestru zabytków. W uzasadnieniu decyzji podkreślono historyczną wartość oficyny I.

(dowód: akta kontroli str. 98-103)

3.3. W dokumentacji Urzędu znajduje się pismo Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z Rzeszowa z 29.09.1993 r. skierowane do ówczesnego właściciela Zespołu dworsko – parkowego - Gospodarstwa Rolnego Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w Górze Ropczyckiej. W piśmie zalecono dokonanie następujących prac :

- prowizoryczne zadaszenie budynku oficyny I,

- dokonanie przeglądu i ewentualnego remontu bieżącego pokryć dachowych dawnej pralni oraz kaplicy grobowej wraz z obróbkami blacharskimi rynien i rur spustowych,
- zabezpieczenie otworów okiennych i drzwiowych,
- uporządkowanie wnętrza oraz najbliższego otoczenia kaplicy.

(dowód: akta kontroli str.104-105 i 126)

W dokumentacji Urzędu znajduje się również decyzja – zezwolenie nr 213 na prowadzenie prac remontowo - budowlanych Wojewódzkiego Oddziału Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Rzeszowie z 3.07.1997 r.

W decyzji - wydanej na wniosek Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w Rzeszowie - zezwolono na wykonanie następujących prac remontowo zabezpieczających w oficynie I :

- wzmocnienie zagrożonych murów i sklepień,
- uzupełnienie ubytków murów piwnic, parteru i piętra,
- zamurowanie otworów okiennych i drzwiowych,
- naprawa górnej partii ścian zewnętrznych,
- wykonanie drewnianego zadaszania nad koroną murów,
- wykonanie odprowadzenia wód opadowych.

Wykonawcą opisanych robót była firma PPUH MODUS Sp. z o.o. z Rzeszowa.

(dowód: akta kontroli str.106-107)

3.4. Zabytek był w dniu 7.11.2012 r. kontrolowany przez pracowników Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu - Delegatura w Rzeszowie. Sporządzony został protokół oględzin, w którym opisano stan faktyczny. Nie wydano zaleceń pokontrolnych. W protokole zapisano, że obiekt oficyny II (dwór) jest zamknięty i zabezpieczony. Wskazano na potrzebę usunięcia samosiejek z tarasu oraz wyczyszczenia i uzupełnienia rynien i zapewnienie odpływu wód opadowych. Oficynę I opisano jako obiekt zabezpieczony i ogrodzony. Wskazano na potrzebę zabezpieczenia okienka piwnicznego, otworu drzwiowego i 2 otworów okiennych na parterze wieży.

Podkreślono, że Park otaczający Zespół dworski poddany został rewaloryzacji.

W dokumentacji Urzędu znajduje się pismo z 21.01.2013 r. skierowane do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków - Delegatura w Rzeszowie informujące o wykonaniu zaleceń.

(dowód: akta kontroli str.108-110)

3.5. W okresie objętym kontrolą przy zabytku nie były prowadzone prace konserwatorskie, restauratorskie ani roboty budowlane.

(dowód: akta kontroli str.111)

3.6. W okresie objętym kontrolą w otoczeniu zabytku nie były prowadzone prace i roboty budowlane polegające na budowie innych obiektów.

Na terenie pomiędzy oficyną I i oficyną II wybudowany został przez były PGR w Górze Ropczyckiej mały blok mieszkalny (4 mieszkania), który zmienił założenie architektoniczne Zespołu dworskiego. Urząd nie dysponuje dokumentacją dotyczącą tej budowy.

(dowód: akta kontroli str.112)

3.7. W 2008 r. do Urzędu zgłosiły się osoby zainteresowane nabyciem nieruchomości położonych w Górze Ropczyckiej, oznaczonych jako działki nr ew. 632/8, 632/94, 632/105, na których zlokalizowany jest zespół dworski. Zainteresowani określili wstępnie zamiar zagospodarowania nieruchomości na cele

hotelowo-gastronomiczne. Ze względu na brak w budżecie gminnym środków finansowych na przeprowadzenie niezbędnych prac remontowo-konserwatorskich obiektów, na polecenie Burmistrza sporządzono wycenę przedmiotowych nieruchomości oraz przystąpiono do przygotowywania dokumentacji niezbędnej do ich sprzedaży. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Sędziszów Młp., zatwierdzonym Uchwałą Rady Miejskiej w Sędziszowie Młp. Nr XLVI297/02 z dnia 25 września 2002r., w/w nieruchomości położone są w obszarze oznaczonym symbolem „MW/MN-mieszkania z zabudową wysoką i usługami/ mieszkaniowe z zabudową niską i usługami”.

Rzeczoznawca majątkowy konsultował możliwość sprzedaży Zespołu dworskiego w Urzędzie Ochrony Zabytków w Przemyślu – Delegatura w Rzeszowie. Ustalono możliwości sprzedaży nieruchomości.

Zgodnie z wytycznymi Urzędu Ochrony Zabytków dokonano wyceny nieruchomości. Zgodnie z art. 68 ust. 3 cyt. ustawy o gospodarce nieruchomościami, cenę nieruchomości ustaloną na podstawie jej wartości określonej w operacie szacunkowym planowano obniżyć o 50%. W 2009 r. wystąpiono do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków o wydanie pozwolenia na sprzedaż nieruchomości.

Decyzją Nr 213/09 L.dz.UOZ-Rz-1-4153/31/09 z dnia 12.08.2009 r. Gmina Sędziszów Młp. uzyskała pozwolenie na sprzedaż przedmiotowych działek.

W decyzji zawarte zostały zapisy dotyczące uwarunkowań jakie w związku z zabytkowym charakterem Zespołu winny znaleźć się w ogłoszeniu o przetargu, a także w umowie sprzedaży, w zakresie sposobu korzystania z zabytku oraz terminu przeprowadzenia prac konserwatorskich.

Pomimo pozytywnej decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków postępowanie w sprawie sprzedaży zostało wstrzymane.

Kierownik referatu Planowania Przestrzennego i Gospodarki Gruntami Urzędu wyjaśnił, że: *„postępowanie zostało wstrzymane ze względów finansowych. Sprawdzone bowiem, iż od chwili przejęcia przez Gminę działki nr 632/94 nie upłynęło 10 lat. Zgodnie z zapisami w Akcie Not. Rep. A Nr 3373/2002r. z dnia 14.10.20002r. w/w działka została nabyta na cele związane z inwestycjami infrastrukturalnymi, służącymi wykonywaniu zadań własnych gminy. W przypadku przeznaczenia nieruchomości na inne cele niż określone w umowie, przed upływem 10 lat licząc od dnia jej nabycia, Agencja mogła żądać zwrotu aktualnej wartości pieniężnej tej nieruchomości.”*

(dowód: akta kontroli str. 113-120)

3.8.

W czasie kontroli Wojewoda Podkarpacki poinformował, że dotychczas nie prowadził i aktualnie nie prowadzi postępowań administracyjnych dotyczących prawidłowości nabycia nieruchomości obejmujących zespół dworski w Górze Ropczyckiej przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego – w tym postępowania w trybie § 5 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz.U. Nr 10, poz. 51 ze zm.).

(dowód: akta kontroli str. 97, i 121-122)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono nieprawidłowości dotyczące nie przeprowadzania prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytku.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność kontrolowanej jednostki w ww. zakresie.

4. Finansowanie prac i robót przy zabytku, w tym starania o pozyskanie środków na te cele.

4.1- 4.4 W kontrolowanym okresie Urząd nie prowadził prac konserwatorskich przy Zespole dworskim w Górze Ropczyckiej i nie występował z wnioskami o uzyskanie środków finansowych. Właściciel spichlerza – Gospodarstwo Rolne w Górze Ropczyckiej sp. z o.o. również nie prowadził prac konserwatorskich i nie występował z wnioskami o uzyskanie środków finansowych.

Zgodnie z art. 74 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ze środków finansowanych z części budżetu państwa „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” oraz przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda.

Zgodnie z art. 78 ust. 3 cyt. ustawy o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, w przypadku jeżeli stan zachowania zabytku wpisanego do rejestru wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być udzielona do wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

W latach 2009 – 2012 Gmina nie występowała z wnioskami o przyznanie środków w celu sfinansowania prac lub robót w ramach opieki nad ww. zabytkami, w tym także o udzielenie dotacji w wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

Burmistrz Sędziszowa Młp. w sprawie pozyskiwania środków złożyła następujące wyjaśnienie :

„Ze względu na bardzo zły stan techniczny budynków wchodzących w skład Zespołu dworsko – folwarcznego w Górze Ropczyckiej, a w szczególności Oficyny I (budynek bez dachu, z dużym ubytkiem ścian konstrukcyjnych, brakiem izolacji przeciwwilgociowej, itp.) i Oficyny II, koszty przeprowadzenia remontu kapitalnego przekraczają możliwości finansowe gminy.

W roku 2004 koszty kapitalnego remontu Oficyny II i zagospodarowania terenu szacowano na kwotę 2.500.000 zł.

W roku 2001 gmina skierowała do Wojewody Podkarpackiego wniosek o dofinansowanie remontu najważniejszych obiektów zespołu, tj. oficyn I i II, których koszt wg szacunku wynosił 125 000 zł. Zakres prac remontowych obejmował tylko doraźne prace związane z zabezpieczeniem obiektów. Gmina na ich wykonanie przeznaczyła kwotę 58 000 zł. Wobec nie przyznania wnioskowanych środków przez Wojewodę odstąpiono od zamiaru wykonania remontu ze względu na fakt iż gmina nie była w stanie przeprowadzić go bez wsparcia finansowego.

W kolejnych latach stan techniczny zespołu ulegał pogorszeniu, także ze względu na wicherę jaka miała miejsce w roku 2005 oraz powodzie w roku 2010 i 2011.

Gmina w miarę możliwości zabezpiecza budynki przed dalszą dewastacją dokonując prac naprawczych systemem gospodarczym.

W latach 2009 – 2012 gmina nie występowała o środki na prace remontowe przy zespole dworsko – folwarcznym w Górze Ropczyckiej.

W tym jednak czasie została opracowana dokumentacja i przeprowadzono remont zabytkowego ratusza (wpisanego do rejestru zabytków Nr A-800) w Sędziszowie Młp. i terenu przyległego do ratusza. Prace remontowe prowadzono w latach 2009 –

2012 korzystając ze wsparcia finansowego Unii Europejskiej ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 – 2013, Działanie 7.1 Rewitalizacja miast.

Przedmiotem projektu była rewitalizacja centrum zabytkowego w Sędziszowie Młp. obejmująca:

- remont Ratusza, w tym wykonanie elewacji, izolacji fundamentów, renowacji i osuszenie piwnic,
- przebudowę centrum ratuszowego (korekta zieleni, ławki, kosze, chodniki, parkingi),
- wykonanie instalacji iluminacji świetlnej Ratusza, wykonanie monitoringu oraz nowej konstrukcji wsporczej tablicy i tablicy informacyjnej.

Całkowita wartość projektu wyniosła 1.796.139,76 zł, kwota dofinansowania ze środków EFRR 1.155.815,58 zł, udział własny gminy 640.324,18 zł, przy czym wartość prac związanych wyłącznie z budynkiem ratusza wyniosła 1 120 617,53 zł, wsparcie finansowe z EFRR 599 426,88 zł, a udział własny gminy 521 190,65 zł.

Gmina Sędziszów Młp. regularnie przeznaczają środki na ratowanie zabytków czego dowodem jest także zrealizowany w latach 2005 – 2007 projekt pn. „Renowacja i waloryzacja zasobów przyrodniczo-kulturowych w zabytkowym parku w Górze Ropczyckiej” z udziałem środków z Sektorowego Programu Operacyjnego.

W ramach projektu przeprowadzono prace polegające na możliwie wiernym odtworzeniu dawnego układu kompozycyjnego parku wpisanego do rejestru zabytków Nr A-974, dopasowując go do współczesnych wymagań rekreacyjnych.

Przedsięwzięcie polegało na:

- uporządkowaniu istniejącego drzewostanu oraz wykonaniu nowych nasadzeń,
- zaprojektowaniu szaty roślinnej zgodnie z dawnym układem kompozycyjnym oraz gatunkami występującymi na tym terenie,
- zamontowaniu elementów małej architektury (ławeczki, domki-daszki, drabinki, równoważnie, itp.),
- wykonaniu ścieżek spacerowych,
- remoncie kaplicy grobowej Starzeńskich.

Wartość wykonanych prac wyniosła 371. 742 zł, w tym wartość dofinansowania 223.451 zł, a wkład własny gminy 148. 291 zł.”

(dowód: akta kontroli str. 128-147)

4.5. W Gminnym Programie Opieki Nad Zabytkami Gminy Sędziszów Młp. na lata 2013-2016 zaplanowano wykonanie prac remontowych w Zespole dworskim o wartości 10 000 zł (środki własne). Zaplanowano również wykonanie remontu małej architektury w parku podworskim o wartości 20 000 zł (środki własne).

(dowód: akta kontroli str. 81 i 148)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie finansowania prac i robót przy zabytku, w tym starania o pozyskanie środków na te cele stwierdzono brak działań Urzędu w tym zakresie.

**Ocena
częstkowa**

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie brak starań Urzędu w zakresie pozyskanie środków na finansowanie robót przy zabytku.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli², wnosi o podjęcie działań w celu:

1. Podjęcia działań, celem uzyskania środków finansowych na poprawę stanu nieruchomości budynkowych wchodzących w skład zespołu dworskiego w Górze Ropczyckiej.
2. Opracowanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, wymaganego przez przepis art. 25 ust. 2 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia .....maja 2013 r.

Kontroler
Andrzej Drażek
główny specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Stanisław Sikora

.....
podpis

.....
podpis

² Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

